

nauke na mažarskih vseučiliščih. In tako imamo zopet jeden plod dualizma, ki mora narode le razdvajati ne pa jih družiti; a vrh tega pa je ta naredba sploh proti duhu današnjega časa in skoz in skoz krivična posebno za one Slovane, ki so tako srečni, da morajo živeti v državnej zvezi z Ogersko.

Sicer pa je ta naredba za kraljevino Hrvatsko čisto nepostavna, kajti ogerski minister notranjih zadev po nagodbi ne more in ne sme v zadevah za bogočastje in uk tudi ne v sporazumku z banom dajati bodisi kakoršne koli naredbe. V avtonomnih zadevah more le sam ban odločevati brez vsakega upliva mažarske vlade. Tukaj je tedaj prekršen ustav in kaj takega hrvatski sabor ne bi smel na noben način dovoliti. Po tej naredbi se bodo morale doktorske diplome avstrijskih vseučilišč na vsak način nostroficerati. Kdo bode imel pravico to obavljati? Dali ogerski minister ali ban? Po naredbi sodeč ogerski minister, a to je po ustavu zopet protipostavno, a vrh tega za hrvatske stranke neugodna stvar, ker bode pri tem gotovo dosta raznih sitnostij že za to, ker treba pripoznati spričevalo Hrvat, ki ni hotel učiti medicine v Budimpešti. Ne varajmo se; Mažar preganja Slovana, kjer ga le more, pa mu bode stavljaj zapreke tudi v takih stvareh.

Tako nas dele naši sovražniki in to vse na temelju nesrečnega dualizma. Ni dosta, da dalmatinski in isterski Hrvati ne morejo dokončati svojih nauk na juridični in filozofski fakulteti v Zagrebu, ker avstrijska vlada noče priznati reciprociteta našega hrvatskega vseučil. z avstrijskimi, nego dohaja zdaj ogerski minister v sporazumljenju s hrvatskim banom z naredbo, po kateri se deloma silijo hrvatski dijaki pohajati mažarska vseučilišča. V Zagrebu nočejo odpreti medicinske fakultete, češ da ni še potrebna, a hrvatskim dijakom se deloma zapira pot, da se gredo učiti medicine na vseučilišča, ki so v vsakem pogledu odličnejša, nego budimpeštansko ali pa kološvarsko. Kdaj preneha vendar čas takih krivic za Slovane na Avstro-Ogerskem? Kaj Nemci in Mažari res nimajo družega opravila, nego si domišljati, kako bi gonobili Slovane? Taka državniška umetnost ni velika, a mora se sčasoma izjaloviti in osvetiti onim, ki se je oklepajo, samo da ostanejo gospodarji v državi. Slovanom pa bi morali biti taki dogodki dober nauk, da se otresejo svojih medsebojnih preprirov ter se složno ustavijo takim postopkom, bodisi že od strani Nemcev ali pa Mažarov.

Posebno pa bi se morali Hrvati strezniti ter odločno odbiti vsako vmešavanje v njihove avtonomne zadeve. Popustljivost se v takih vprašanih silno osvečuje. Popustili so Hrvati Mažarom glede mažarskih šol, popustili tudi glede vredbe protestantske cerkve in zdaj je v tem kratkem času že tretji slučaj, da se zopet Mažari mešajo nepostavno v avtonomne šolske zadeve. Opozicija je sicer vršila svojo dolžnost po časopisih in v saboru glede prvega in drugega slučaja, a brez dvoma je bode vršila tudi glede tretjega. Toda mažaronska večina je gluha in slepa za takšna

mesece — približno — približno — no, kaj bi rekli k temu, nekako osem tisoč dolarjev, he?«

»Kaj naj bi rekel?! Ej, tudi jaz bi plaval rad jedenkrat v tolikem izobilju. Osem tisoč! To si moram zaznamovati! Ej, predragi moj! in vrh vsega tega, opomnili ste, ste imeli še več dohodkov?«

Ha! ha! ha! Zdaj ste še le tako rekoč v prvi sobi. Potem je še moja knjiga »Popotni beguni« — cena 3-50 do 5 dolarjev, kakoršna je vezana. Poslušajte me. Poglejte me. Zadnje tri mesece — kar se je prej prodalo, o tem naj sploh ne govorim — samo zadnje tri mesece smo prodali petindevetdeset tisoč izvodov. Petindevetdeset tisoč! pomislite si. Povprečno štiri dolarje za knjigo. To je skoro štiristotisoč dolarjev, moj sinko. Jaz dobim polovico.«

»Sveti Mojzes! To si moram zaznamovati. Štirinajst — sedem — petdeset — osem — dve-sto. Skupaj — ej, vruga — krasna vsota znaša okoli dvestotrinajst ali — štirinajsttisoč dolarjev! Ali je to mnogo?«

»Mogoče! Če je kaka pomota, je na nasprotni strani. Dvestoštirinajsttisoč dolarjev v gotovini, to so moji letošnji dohodki, če znam še računati.«

(Konec sledi.)

vprašanja, če tudi se s tem podkopujejo najbitnejše ustanove nagodbe, katero imajo oni vedno na jeziku ter se hvalijo ž njo kot neko »magna karta«. Ta »magna karta« bo pa kmalu ostala samo še na papirju, če jo bodo mažaroni tako lahkoumno izročali svojim zaveznikom. V tem pogledu bi moral tudi vladni privrženec lahko razsoditi, kaj je prav in kaj ne, ter tako zahteve ogerske vlade vselej odločno odbiti, ker škodijo narodu v duševnem in gmotnem pogledu, a poslanci so voljeni menda vendar za to, da narodu pomorejo v vsakem pogledu, a ne da mu škodijo in dopuščajo, da se pravice njegove kršijo na tako nasilen način, kakor v opisanem slučaju.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. septembra.

Spravna pogajanja so se pričela z večerajšnjim dnem. Dunajski listi poročajo, da so se večeraj popoldne sošli pri ministerskem predsedniku grofu Thunu sledeči zastopniki parlamentarnih strank: za slovansko-krščansko narodno zvezo dr. Ferjančič in Barvinski, za kat. ljudsko stranko dr. Fuchs, za poljski klub vitez Jaworski, za Mladočeha dr. Engel, za konservativno veleposestvo grof Palfy in za Rumune posl. Lupul. Prisotni so bili toraj poleg drugih vsi trije predsedniki poslanske zbornice v zadnjem zasedanju. O vspehu razgovorov se ni izdalo še nikako poročilo, znane so toraj dosedaj le samo izjave nekaterih zastopnikov posamnih strank desnice. O poljskih poslancih se govori, da so vsprejeli nalogo posredovalcev. Mladočehi baje še vedno ne kažejo prave volje, dokler jim vlada ne izpolni znanih zahtev. Izvrševalni odbor češke ljudske stranke na Moravskem je minuli petek na predlog posl. dr. Stranskega vsprejel naslednjo resolucijo: Tajiti se sicer ne da, da je potom narodnostne sprave najložje dospeti do zboljšanja javnih razmer v Avstriji, toda ta glas čuje se vedno le na češki strani, pri Nemcih pa ne najde nikakega odmeva. . . . Poslednje sicer ni popolno istinito, kajti v poslednjih dneh čujejo se tudi iz nemškega tabora glasovi po spravi, toda vidi se takoj na prvi pogled, da avtorjem teh glasov ni mnogo do resnične sprave in da se niso še prav nič poboljšali. Neki član nemških levčarjev izraža se naslednje: Nemški narod ne želi ničesar bolj nego mir. Toda (aha!) pri vsi naši dobri volji mora nasprotnik govoriti prvo besedo in ta je: odprava jezikovnih naredeb ali pa taka sprememba, da bo Nemcem omogočeno, opustiti obstrukcijo. Vedno stara pesem. Ako se Čehi in sploh Slovani odpovedo vseh narodnih pravic, bodo Nemci mirovali in radi sami gospodarili nad Avstrijo, sicer pa ne. V takih okoliščinah pač ni lahko misliti na spravo, ako ne na veliko škodo Slovanov. Grof Thun je hotel večeraj še jedenkrat čuti zahteve Čehov, Slovencev, Hrvatov in Rusinov, da bi jih potem naznanil našim narodnim nasprotnikom. To se nam zdi pač nepotrebno, vsaj so že naši zastopniki te zahteve tolikrat ponavljali, da že vrabcem na strehi dunajskega parlamenta niso neznane. Jednakopravnost za vse avstrijske narode zahtevamo v cerkvi, šoli in uradu in družega nič.

Preosnova uradniških plač. Zakon, katerega je državni zbor vsprejel že pred davnim časom, stopi v veljavo s 1. oktobrom in marsikomu izmed uradniškega stanu bo z uresničenjem te preosnove znatno pomagano. Gotovo toraj ne zavidamo tega zboljšanja posebno ne nižjim uradnikom in drugim državnim uslužbencem, ki so se dosedaj neredkokedaj nahajali v uprav žalostnih razmerah. Boli nas pa srce, ko pomislimo, da bo temu zakonu kmalu sledil drug zakon ali naredba, s katero se bo naložilo večje državno breme skoro izključno na rame ubožnega prebivalstva. V mislih imamo namreč zakon o novem davku na sladkor, petrolej itd. Res je sicer, da vlada mora pokriti večje stroške, ki jih povzroča regulacija uradniških plač, toda ta vir naj bi si bila poiskala kje drugje, kjer novo breme ne občutijo tako grozno, kakor pa nižji delavski stanovi. Mej tem ko ubogi trpin že skoro več ne bo mogel dihati pod težo direktnih in še bolj indirektnih davkov, se bo še vedno lahko neovirano šopiril kapitalist s svojimi milijoni. Pri teh naj bi se bilo začelo in vsem bi bilo pomagano.

Napad na italijanskega prestolonaslednika, o katerem so v soboto poročali razni

listi, je do cela izmišljen in vse dotične vesti neosnovane. Korespondenčni urad na Dunaju poroča o tem sledeče: Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da se poročila o napadu na princa Viktorja Emanuela na potu iz Italije na Dunaj nikakor ne potrjujejo. Sicer se je, kakor vselej ob takih priklakah, skrbelo za vsestransko varnost, toda s tem ni bilo v zvezi nobeno aretovanje. Anarhista čevljarja Adolfa Tizzija, katerega so dolžili, da je nameraval napasti italijanskega prestolonaslednika, niso prijeli v Št. Vidu na Koroškem, marveč v Genovi in sicer že 14. t. m. in toraj to aretovanje ne more biti vsaj ne v direktni zvezi s potovanjem prestolonaslednikovim. Tizzija in Karola Caviglija ovadili so policiji že pred več dnevi kot nevarna anarhista, vsled česar so ju začeli zasledovati in prijeli prvega, mej tem ko družemu še niso prišli na sled.

Francoski državni proračun za leto 1899 je finančni minister Peytral že izgotovil ter mu dodal tudi potrebna pojasnila, v katerih mej drugim pravi, da so dohodki v ravnotežju s stroški. Seveda so, ker so dohodki z raznimi novimi davki povišani za celih 73 milijonov frankov in večja zahteva ministra za mornarico v znesku 24 milijonov frankov v proračunu ni niti vstavljena. Grozno je narasla potrebščina za francosko mornarico. Minister Lockroy zahteva za prihodnje leto kar 310 milijonov. Kje dobiti vse te velikanske svote? Plačati jih bodo morali po veliki večini le srednji in mali stanovi. Kdo ne uvidi tu, kolike neprecenljive važnosti je ideja, ki jo je sprožil ruski car Nikolaj!

Odločnost angleškega admirala na Kreti ni tako popolno brez vspeha, kot se je trdilo s početka. Mej tem ko je sultanova vlada še do najnovejšega časa protestovala proti vsemu, kar so nameravale na predlog admiralov ukreniti evropske velesile, in je še 14. t. m. doposlala dotičnim kabinetom energično noto, se je v poslednjih dneh sultan toliko ponižal, da je poslal samega Dševad-pašo do angleškega admirala in do konzula v Kandiji, ki jima je pomagal pri zasledovanju provzročevalcev zadnjih nemirov. Le v to ne mara sultan privoliti, da bi nad mohamedovec izrekli sodbo Angleži ter jih najbrže obsodili v smrt. Pred smrtno kaznijo in najbrže pred vsako kaznijo bi rad sultan obvaroval svoje podanike-upornike, toda ako bodo tudi ostale velesile pokazale potrebno odločnost in poslale v pomirjenje otoka še več vojnih sil, bodo kmalu prisilile sultana, da ugodí vsem njihovim zahtevam. Potem se tudi ne bo mogel več šopiriti po otoku turški psevdoguverner s svojimi vojaki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. septembra.

(Cesarica Elizabeta †.) Župan Hribar je odredil, da mestne policije uradniki, kedar bodo nastopali v uniformi, nosijo do 9. dne marca 1899. leta na levem rokavu črn obvezek. Zastave ostanejo pa na mestnih poslopjih razobešene do pogrebne osmine, to je do prih. sobote zvečer. Iz **Novoga Mesta** 19. septembra: Tudi središče dolenske strani je na lep način kazalo žalost po izgubi preblage cesarice Elizabete. Precej 10. septembra večer, ko je najprvo mil. gosp. prošt dr. Seb. Elbert dobil zasebno hrzjavno sporočilo o grozni katastrofi in je kmalu potem tudi okrajni glavar prejel uradno obvestilo o nesreči, je po vsem mestu zavladala velikanska vznemirjenost in žalost. Bil je uprav shod sv. Petriksa v kapiteljski cerkvi, h kateremu so pristi daljni romarji iz Belekrajine in s Hrvatskega. Seveda je poročilo o nezaslišanem dogodku napravilo nepopisen vtisek. Godba meščanske garde, ki je bila uprav začela igrati, kakor po navadi vsako soboto večer v poletnem času, je koj utihnila. V gostih gručah so še pozno v noč stali ljudje na trgu, pomenkujoč se o strašnem dogodku, ki se je še isti večer razglasil po obližju v vsako selo. V nedeljo zjutraj je že zavihrala črna zastava z mogočnega stolpa kapiteljske cerkve, naznanjajoč daleč na okrog, da je grozovita nesreča zadela cesarsko hišo. Zavihrale so črne zastave tudi raz uradna poslopja in raz premmoge druge meščanske hiše. Gosp. okrajnemu glavarju so hiteli razni načelniki izraziti sožalje, tako mil. gosp. prošt v imenu kapiteljskega in dekanjskega duhovenstva. V mesto je privrelo vse polno okoličanov, hoteč kaj podrobnejšij izvedeti

o umoru vsem tako priljubljene vladarice. In v nedeljo in ves teden si slišal pomenke samo o tem dogodku. V soboto popoldne pa so se tudi tukaj meščani lepo spominjali slovesnega pokopa presvite cesarice. Na povabilo gospe dr. Slančeve in gospe Pöllove se je zbralo ob 1/2 6. uri, ko je po knezoškofijskem ukazu začelo zvoniti, v kapiteljski cerkvi polno gospej in gospodičen, pa tudi drugega ljudstva in so za preč. g. monsig. Jeriho skupno molile sv. rožni venec za ranjko cesarico. — Danes pa je bila v črnoopravljeni kapiteljski cerkvi ob 8. uri zjutraj slovesna črna pontifikalna sv. maša za pokoj blage vladarice; daroval jo je mil. gosp. prošt dr. Elbert ob obilni asistenci. Prišli so k njej uradniki, načelniki zavodov in društev, skoro vse mestne dame, učenke mestne dekliške šole in dosti drugega občinstva. Pri frančiškanih so pa imeli črno sv. mašo gimnaziji in učenci deške šole ob 1/2 10. uri. — Pobožno je molilo ljudstvo pri obeh sv. mašah, molilo bo izvestno še drugikrat dostikrat, proseč, da bi ranjki cesarici Elizabeti svetila večna luč. — Iz Idrije, 19. septembra: V Idriji je blagi gospod žgalniški oskrbnik Franc Gröger podaril povodom smrti Nj. Veličanstva presvete cesarice Elizabete 800 kron, da se razdelé danes mej učence c. kr. rudn. šole po slovesni sv. maši za pokojno cesarico. Imenovani gospod oskrbnik je tudi v druge dobre namene, kakor za mestne siromake, podaril par stotin. Čast možu! — V znak žalosti vihrale so že celi teden z vseh državnih poslopj in društvenih stanovanj črne zastave in gg. trgovci in obrtniki so v soboto popoldne od 4.—6. ure svoje prodajalnice in delavnice zaprli. Danes je bila slovesna črna sv. maša ob 9. uri za umrlo cesarico, koje so se udeležili vsi uradniki, občinski odbor, veteranci z zastavo in mnogo občinstva. Globoko občutimo vsi prebitko izgubo, katera je Avstrijo in njenega vladarja zadela! Bog ga tolaži in pa udanost in prisrčno sožalje njegovih zvestih podložnikov! — Iz Št. Petra na Krasu, 19. septembra: V globoki žalosti smo tudi tukaj izkazali zadnjo čast preljubljeni materi cesarici Elizabeti. Vsa javna poslopja, vse hiše na kolodvoru in tudi druga zasebna poslopja oznanjajo tužno žalost s črnimi zastavami. Povodom pogreba Nj. Veličanstva pokojne cesarice Elizabete so bile na dan pogreba od 4.—6. ure vse tukajšnje prodajalnice zaprte. Med žalostnim zvonjenjem smo pošiljali v duhu s potrjim srcem za njo zadnji pozdrav v hladni grob. Iskreno ljubezen in udanost do pokojne vladarice je tukajšnje občinstvo posebno pokazalo s tem, da se je poleg gospodov uradnikov, občinskega odbora, žandarmerije, požarne brambe in šolske mladine udeležilo v obilnem številu cerkvenega opravila.

(Uravnava uradniških plač.) Z Dunaja se nam poroča: Uradna »Wiener Abendpost« je včeraj objavila, da je presvetli cesar včeraj potrdil od državnega zbora sklenjene zakone glede uravnave plač aktivnih državnih uradnikov, glede doklad nekaterim svetnikom pri najvišjem sodnem in kassacijskem dvoru, glede uravnave plač profesorjem na vseučiliščih in drugih visokih šolah, na državnih srednjih šolah, na državnih pripravnicah in obrtnih šolah, dalje glede dotacije katoliški duhovščini in glede dotacije pravoslavni duhovščini v Dalmaciji. Vsi ti zakoni bodo tako objavljeni, da se bodo zvišane plače pričele s 1. oktobrom.

(Osebne vesti.) Premeščeni so sodni pristavi: Albert Luschan iz Kranja v Ljubljano, Fran Peterlin iz Črnomlja v Kranj, V. Koronasser iz Marenberga v Ptuj, Fr. Jagodic iz Kozjega v Slov. Bistrico in Fr. Rekar iz Vipave v Radovljico.

(Slovensko gledališče.) Jutri je otvoritvena predstava, predstavljali bodo prvokrat sliko iz življenja v treh dejanjih »O mikanci«, spisal Vikt. Leon.

(Sožalje v Italiji.) Ljudje, ki prihajajo iz Benetk, Milana in Rima ter drugih mest Italije v Trst, pripovedujejo, da je bilo po vseh teh krajih žalovanje za avstrijsko cesarico Elizabeto uprav velikansko. Ob enem pa izražajo ogorčenje nad Trstom, ki se je pokazal nasproti mestom v Italiji uprav nizkega v tem pogledu, ker so bili znaki žalovanja v Trstu po velikem delu uprav neznatni. Marsikdo si dela, in to z ozirom na vedenje tržaške iredentarske sodrge, posebne misli glede Trsta in se spominja izvestne izdajske klike okoli Oberdanka, katerega je ta klika prisegla »mašče-

vati«. O morilecu gre splošni dvom, da bi se res pisal Luccheni, ker je sam izjavil, da je imel v Trstu vse kaj drugega opraviti.

(Iz Kočevja) nam poroča tamošnje županstvo z ozirom na našo notico v sobotni številki, da so takoj na vseh uradih in šolah ter posameznih zasebnih hišah razobesili črne zastave, na dan pogreba pa je večina zasebnih poslopj imela znamenja žalosti.

(Der »Süden«.) Prejeli smo 6. številko jedinega glasila v nemškem jeziku za koristi hrvatskega in slovenskega naroda, izhajajočega na Dunaju. Tudi ta številka ima prilogo. Vsebina je zopet jako zanimiva in bogata. List »Der Süden« so, kakor znano, ustanovili gospodje državni poslanci hrvatskega in slovenskega naroda ter zastopa odločno koristi in težnje imenovanih dveh narodov. A mimo tega bori se ta list dosledno za slovansko vzajemnost, koja nam jamči, da se bodo naši narodni ideali prej ali slej vendar izpolnili. List »Der Süden« ima pa tudi nalogo, da na temelju resnice in prava seznanja tudi svet z našimi odnosi in težnjami, ter da pobije neresnico, katero o nas vedno razširjujejo neprijateljski nam časopisi židovsko-nemški, mažarski itd. Od kriva pa tudi grozne krivice, ki se nam i Hrvatom godé. Od nas je odvisno, da zagotovimo obstanek temu neustrašenemu sobojevniku na publicističnem polju, ter da mu podamo tudi sredstva za ojačenje in potrebni razvoj. Na Slovenskem je še v mnogih imovitih rodbinah, v kavarnah, gostilnah itd. nemških, Slovincem in Slovanom sploh protivnih listov. Odstranimo ta židovsko-nemški otrov in naročimo se na list »Der Süden«. Ta list izhaja 1. in 15. vsakega meseca z obilno in zanimivo vsebino. Ker se mogó še številke od meseca avgusta prejeti, znaša naročnina do konca leta samo jeden goldinar. Vredništvo in upravnništvo je na Dunaju L. Plankengasse 4.

(Razglednice-žalostinke) s podobo Nj. Veličanstva pokojne cesarice Elizabete, edine slovenske, so izšle in se dobivajo pri Antonu Turku, knjigarju v Ljubljani.

(Mrtvega) so našli včeraj zjutraj na cesti posestnika Antona Plešica s Sore. Mož je baje preveč ljubil žganje.

(Iz Dubice) v Bosni nam piše prijatelj; Grozno novico o smrti presvete cesarice smo pri nas zvedeli šele v ponedeljek, dné 12. t. m. Prebivalstvo je povsod izražalo globoko sožalje in gnev nad groznim zločinom. Skoraj na vseh poslopjih so vihrale črne zastave v znak velike žalosti. Dné 17. t. m. je bila sv. maša za pokojno cesarico v katoliški in srbski cerkvi. Sv. opravila so se udeležili uradniki in mnogo ljudstva. — V okolici se še vedno dogajajo lopovstva. Tako so nedavno nekega seljaka napali neznani lopovi ter mu vzeli 130 gld.; drugod sta se dva seljaka uprla orožnikom, ki so popisovali živino; oba so zaprli. — Letina bode boljša od lanske.

(Slepar.) Meseca junija je po Bohinju bivši Riklijev tajnik na Bledu, Karol Zwayer, ponujal razna kmetijska orodja, češ, da je agent neke tovarne. Tako je od 14 strank izvabil 53 gld. Slepar je zginil.

Gospodarska organizacija.

Hranilnica in posojilnica v Leskovicah imela je v mesecu avgustu sprejemkov . . . gld. 998-71 in izdatkov . . . » 982—
tedaj denarnega prometa . . . gld. 1980-71
Hranilnih vlog se je v tem mesecu vložilo gld. 862—, vzdignilo pa gld. 40— in je stanje konec meseca avgusta gld. 3614—.

Posojil se je dalo gld. 142—, vrnilo pa gld. 100— in je stanje gld. 1707—.

Naloženega denarja ima posojilnica gld. 1800, članov pa 29.

Posojilnica v Kranjski Gori imela je v mesecu avgustu sprejemkov . . . gld. 1404-40 in izdatkov . . . » 875-70
tedaj denarnega prometa . . . gld. 2280-10
Hranilnih vlog se je vložilo gld. 214—, vzdignilo pa gld. 302— in je stanje konec avgusta gld. 38-745-22 1/4.

Posojil se je dalo gld. 520—, vrnilo pa gld. 920— in je stanje gld. 38.712-02.

Naloženega denarja ima posojilnica 1035 gld. članov pa 144.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 20. septembra. Večinoma vsi dunajski listi pišejo o mogočnem vtisu, ki ga je naredila cesarjeva zahvala na prebivalstvo. »Fremdenblatt« piše: Razmere mej narodi in dinastijo, ki so od nekdaj bile temelj habsburški monarhiji, govore glasno iz cesarjeve zahvale.

Dunaj, 20. septembra. Od kompetentne strani izvemo, da se v včerajšnjem razgovoru načelniki desniških klubov z grofom Thunom z nobeno besedo niso dotikali političnih vprašanj; razgovor je bil le o formalnostih. Naravnost neresnično je torej poročilo »Neue Freie Presse«, da je zastopnik katoliške ljudske stranke zahteval preklic jezikovnih naredeb; tudi ni res, da bode vlada predložila načrt jezikovnega zakona; pač pa je res, da je desnica solidarna in da jezikovni naredbi ostaneta.

Dunaj, 20. septembra. Pri jednem vozu tovornega vlaka št. 104 avstrijske severozahodne železnice se je pri postaji Pribislava zlomila os, vsled česar je skočilo s tira sedem voz. Ljudem se ni pripetilo nič žalega.

Trst, 20. septembra. 35 dosluženih pomorščakov iz Primorja, Istre in Dalmacije je hotelo v argentinsko službo, toda oblastvo jih je zadržalo.

Levov, 20. septembra. Ministerski predsednik grof Thun je sporazumno s pravosodnim ministrom odredil, da z jutrišnjim dnem preneha nagla sodba v galiških okrajih Novi Sandec in Limanova.

Sredec, 20. septembra. Včeraj so se vršile tu in v 6 drugih volilnih okrajih dopolnilne volitve za sobranje. V vseh okrajih so zmagali kandidatje narodne stranke, katere vodja je ministerski predsednik Stoilow.

Rim, 20. septembra. V cerkvi Santa Maria je po naročilu papeževem opravil včeraj nadškof Konstantin zadušno opravilo po pokojni cesarici Elizabeti ob prisotnosti 13 kardinalov in vsega diplomatskega zastopstva.

Geneva, 19. septembra. Lucchenija so pripeljali v soboto ob 11. uri pred zatožno zbornico. Obravnava se vrši izjemoma tajno, le nekaj odvetnikov je prisotnih. Kazal se je še bolj predrznega nego poprej; smejal se je in norčeval iz orožnikov. Državni pravnik je zahteval, da Luccheni še do 25. septembra ostane v samotnem zaporu, da ne pride v dotiko z zunanjim svetom. Tej zahtevi se je ugodilo.

Fort Wayne (Indijana), 20. septembra. Avstro-ogerski konzul v Čikagi, vit. Proskovetz, se je na potu v Novi Jork na železnici tako ponesrečil, da je po preteku jedne ure umrl.

Pariz, 20. septembra. Vojvoda Filip Orleanski se je postavil na čelo gibanju proti reviziji Dreyfusove pravde. Na lepkih naglaša, da je to velevažno narodno vprašanje. Boulangisti nameravajo po vsej Franciji nabiti pismo generala Zurlinden, s katerim je odložil vojno ministerstvo.

London, 20. septembra. »Standard« poroča iz Kandije, da angleški admiral Noel ni zadovoljen z aretovanji, ki jih je izvršil Edhem-paša. Mej 61 vjetniki se ne nahajajo niti eden glavnih krivcev. Vsled tega je admiral naznanil imena vseh glavnih provzročiteljev nemirov in zahteval, da jih takoj aretujejo.

Manila, 20. septembra. Reuterjev urad poroča iz Mulolosa, da se je včeraj sošla narodna skupščina. Navdušenje veliko. Vstaskemu vodji Aguinaldo so prirejali burne ovacije.

Umrli so:

18. septembra. Marija Merzlikar, posestnika hči, 3 leta, Hoveca 3, davica.

V hiralnici:

18. septembra. Marija Erbežnik, branjevka, 56 let, peritonitis.

V bolnišnici:

16. septembra. Ivana Bokavšek, dninarja hči, 3 leta, davica.

17. septembra. Jela pl. Preradovič, kapitanova hči, 3 1/2 leta, sepsis. — Anton Osredkar, dninar, 32 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
19	9 zvečer	738.1	16.5	brezv.	poloblačno	
20	7. zjutraj	739.3	14.5	sr. vzsvz.	oblačno	0.0
	2. popol.	739.9	15.1	sr. svzh.	"	

Srednja včerajšnja temperatura 15.0°, za 0.7° nad normalom.

Poslano. 659 1-1

Dne 29. avgusta t. l. je pogorel zvonik na Osolniku. Cerkevna streha je bila zavarovana pri „Unio Catholica“ za 300 gld., zvonik pa za 200 gld. Škoda je cenjena blizu na 600 gld. Cerkevna streha je le nekaj malega poškodovana, na njo se je računalo 17 gld. Zavarovalnica je izplačala — ne da bi kaj odrgala — celo zavarovalnico in še onih 17 gld. za cerkevno streho. V dolžnost si štejem izreči zahvalo zavarovalnici »Unio Catholica« in jo vsem toplo priporočiti.

Za pogorelce v Studenčičah so nadalje darovati blagovolili: Gosp. Simen Zupan 5 gld., gg. uradniki medvojske papirnice 5 gld., po gosp. Janezu Brencetu 20 gld. 62 kr., gosp. Oroslav Dolence 10 gld.

Za milodare se iskreno zahvaljuje

Frano Hiersche, župnik.

Na Soru, dne 19. septembra 1898.

Naznanilo.

17. t. m. sem pri Nj. ekscelenci, g. dež. pred-sedniku bar. Heinu zastopajoč vesoljno našo družbo — kondoliral ob tej grózni zgodbi, ki je pretresla ves izobraženi svet. Petek, 23. t. m., pa služim družbino sv. mašo-zadušnico za pokojno cesarico Elizabeto ob 7. uri v Šenklavži. Usojam si pričujočim k tej božji službi povabiti sl. družbino vodstvo, nadzorništvo in razsodništvo; istotako sl. načelnikstva vseh ljubljanskih ženskih in moških podružin ter vse častite tukajšnje kakor tudi óne zunanje družbenike, ki bi jim bilo ta čas slučajno bivališče v Ljubljani.

Iskreno molimo za nesrečno, nam Slovencem tako milo cesarico; molimo za našega ljubega vladarja.

Imenom družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, 19. sept. 1898.

Prvomestnik: Tomo Zupan.

Kuharica

za manjšo faro v Istri se vzame takoj v službo. — Ponudbe, eventuelno svedoče je poslati na župni urad v Šterni, p. Buje. 655 1-1

Zaradi odpotovanja

prodá se

hiša

pod ugodnimi pogoji, v kateri se nahaja strojarska in špecerijska obrt na glavni cesti, uro od Ljubljane. Tudi je zraven pod, hlev in nekaj zemljišča.

652 3-3

Več se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

V župniji Špitalič, pošta Motnik, Gorrenjsko, razpisuje se

služba organista in cerkovnika

katera se lahko précej nastopi. — Prosi naj se pismeno, še boljši ustno pri podpisnem župnijskem uradu.

649 3-3

Župnijski urad Špitalič.

Razglas.

632 3-3

Od okrajnega odbora v Slovenski Bistrici se razpisuje mesto

okrajnega ubožnega zdravnika

z letno plačo 500 gld.

Prošnjiki, kateri so slovenskega in nemškega jezika zmožni, naj vložijo svoje prošnje vsaj

do dne 15. oktobra t. l.

pri podpisnem okrajnem odboru.

Okrajni odbor v Slovenski Bistrici,

dne 9. septembra 1898.

Načelnik.

Št. 31384.

Razglas.

657 3-1

Z ozirom na določbe § 5 reda za letne in tedenske sejme v deželnem stolnem mestu Ljubljani št. 8626 z dne 15. maja 1891 se s tem vnovič razglašá, da je ob tržnih dneh pridržan tržni promet do desetih dopoldne kupovanju na drobno (za domače potrebe) in da je do te ure torej na vsem mestnem ozemlju pod kaznijo prepovedano sleherno prekupovanje vsakdanjih živil, kakor zelenjadi, sadja, kuretine, maščobe, jajc itd.

Izvzeto od te prepovedi je le žito, prašiči, drobnica in tržno blago, kakor: med, suhe češplje na vozeh itd.

Vsak prestopok te prepovedi zasledoval in kaznoval se bo po določilih § 19 tržnega reda prvi pot z globo od 1 do 10 gld., drugi pot z globo od 1 do 10 gld. in z odvzetjem kupljenega blaga, tretji pot vrhu tega še z začasno izključitvijo od trga; eventualno stopi v vseh treh slučajih na mesto globe primerni zapor. (§ 70 obč. reda.)

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 15. septembra 1898.

Dražba.

Prihodnji četrtek, 22. septembra t. l., od 9. ure dopoldne nadalje bodo se razprodajali na najugodnejše ponudnike v Urban Koželjevo konkurzno maso spadajoči predmeti, kakor:

železno in špecerijsko blago, prodajalniška oprava itd.

Kupci snidejo naj se ob 9. uri dopoldne na mestu razprodaje v Vodmatu, Zalokarjeva cesta št. 9.

660 2-1

Dunajska borza.

Dne 20. septembra.		Dne 19. septembra.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Skupni državni dolg v srebru	101 » 15 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	168 » 75 »	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 40 »
Avstrijska zlata renta 4%	121 » 15 »	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 75 »	Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » 25 »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 » 40 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 35 »	Salmove srečke, 40 gld.	82 » — »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 60 »	Tisinske srečke 4%, 100 gld.	140 » — »	St. Genois srečke, 40 gld.	80 » 20 »
Ogerska kronska renta 4%, 200	98 » 40 »	Dunavske vravnave srečke 5%	130 » 50 »	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	905 » — »	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 » 50 »	Ljubljanske srečke	23 » 75 »
Kreditne delnice, 160 gld.	355 » 75 »	Posojilo goriškega mesta	112 » — »	Akcije anglo-avstrojske banke, 200 gld.	156 » — »
London vista	120 » 05 »	4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3395	— » — »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 85 »	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 30 »	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	431 » — »
20 frankov (napoleonador)	11 » 76 »	Prijotitne obveznice državne železnice	— » — »	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	75 » — »
Italijanski bankovci	44 » 25 »	» » južne železnice 3%	179 » 75 »	Splošna avstrijska stavbinska družba	109 » — »
C. kr. cekini	4 » 68 »	» » južne železnice 5%	127 » 35 »	Montanska družba avstr. plan.	168 » 20 »
		» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 » — »
				Papirnih rubljev 100	127 » 50 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.